

**Posudek rigorózní práce Mgr.Zuzany Čepelíkové:
Psychologický pohled na Pesso Boyden
psychomotorickou terapii při práci
s traumatizovanými jedinci.**

Předložená rigorózní práce se věnuje tématu, kterému není v současné české psychoterapeutické literatuře věnováno příliš pozornosti. Navazuje na autorčinu diplomovou práci a dokládá snahu autorky zaměřit se na podrobnější psychologickou analýzu daného psychoterapeutického směru, který patří k terapiím zaměřeným na tělo.

Rigorózní práce je tradičně členěna na část teoretickou (111 stran textu) a empirickou (48 stran) plus přílohy a jejím hlavním cílem bylo představit české odborné veřejnosti psychologické aspekty a charakteristiku PBSP přiblížením základních teoretických východisek ve spojitosti s traumatem. Teoretická část rigorózní práce je členěna do dvou obsáhlých kapitol, kde v první se autorka zaměřuje na původ a vývoj PBSP a seznamuje čtenáře s vybranými obecně psychologickými tématy PBSP (emoce, vědomí, motivace, potřeby, struktura osobnosti aj.). Další částí první kapitoly je pohled na vývoj osobnosti z hlediska dané teorie a dále proces terapie PBSP včetně indikací a kontraindikací. Druhá kapitola textu je věnována problematice traumatu (jeho definici, genezi, dynamice a symptomatologii včetně možnostem léčby klientů s traumatickou zkušeností). Oproti textu diplomové práce autorka rozvíjí a prohlubuje psychologickou základnu PBSP teorie, kriticky ji analyzuje a propojuje s obecně uznávanými odbornými koncepty (rozšíření textu o oblast vazbového chování a teorie emocí a potřeb). Z. Čepelíková také sestavila slovník PBSP pojmů (příloha č.1) který propojuje a objasňuje specifický PBSP jazyk s odborným v psychologii užívaným. Autorka rigorózní práce prokázala na základě prostudované literatury (neobvykle rozsáhlý seznam literatury byl rozšířen o nejnovější poznatky a údaje z vědeckých výzkumů, internetových zdrojů i ústních sdělení A. Pessa) schopnost syntetizovat a zároveň fundovaně prezentovat získané poznatky.

Hlavním cílem empirického zkoumání bylo přispět k poznání PBSP metody prostřednictvím analýzy časových a obsahových charakteristik vybraných fenoménů na podkladě videozáznamů terapeutické práce. Autorka pomocí analýzy videonahrávek a jejich přepisu získala data od dvou výzkumných souborů. Pro práci s traumatizovanými jedinci vyplynula důležitost používání postavy „svědka“ pro práci s emocemi, edukace klienta pro porozumění průběhu PBSP práce a pochopení dynamiky traumatu stejně jako bezpečný

terapeutický prostor a snižování rizika retraumatizace. Kromě důkladné přípravy a studiu relevantních literárních zdrojů je nutné také vyzdvihnout časovou náročnost obsahové analýzy a přepisu nahrávek. V diskusi autorka kriticky analyzuje získané výsledky a sumarizuje možnosti a meze výzkumného projektu. Rigorózní práce odráží zaujetí autorky danou problematikou, její hluboké znalosti i její způsob uvažování. Pro kvalitu předkládané práce a její ojedinělost v českém kontextu bych doporučovala zvážení publikování textu v odborných periodících.

Závěr: Rigorózní práce Mgr.Zuzany Čepelíkové plně splňuje požadavky na tento typ práce a doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze 21.3.2011

PhDr. Vendula Junková